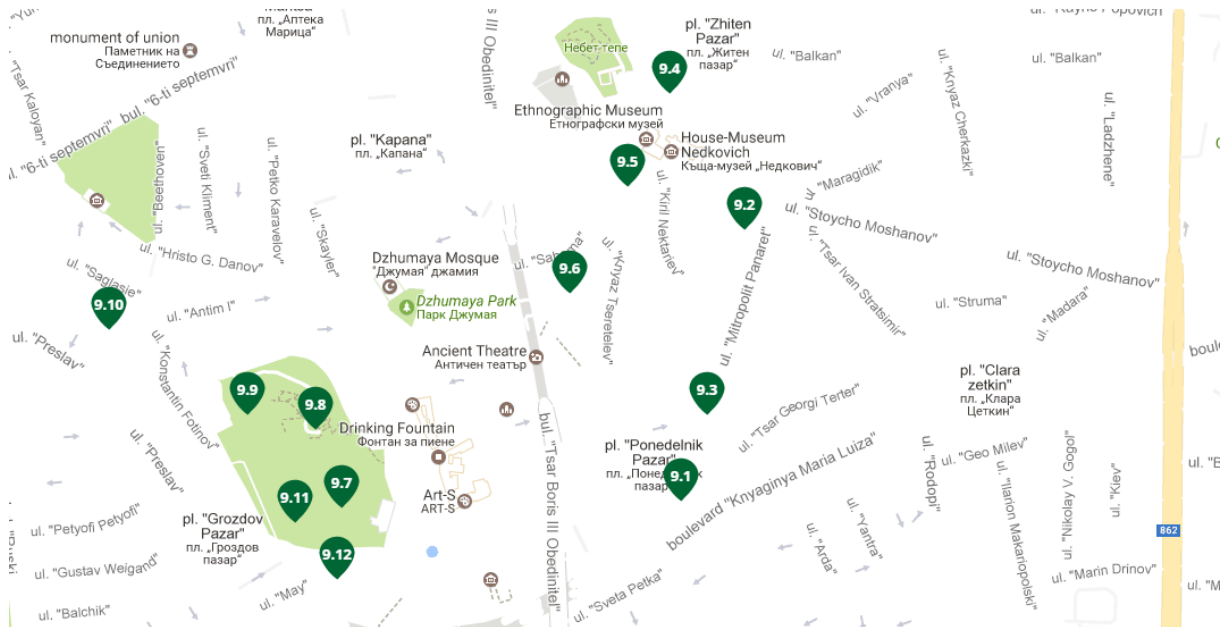

АЛТЕРНАТИВНА КАРТА НА ПЛОВДИВ

Маршрут ТЕПЕТА КАТО ФОРМИ НА ГРАДСКИ ЖИВОТ - ТРИХЪЛМИЕТО

ОБЕКТИ

9.1 ПЛОЩАД „ПОНЕДЕЛНИК ПАЗАР“

Пл. Понеделник пазар

9.2 КАФЕНЕ СТАРИННО

ул. „Петко Р. Славейков“

9.3 МАРАЗЛИЯТА – УЧИЛИЩЕ „ГЕО МИЛЕВ“

ул. „Петко Р. Славейков“, 1

9.4 РЕСТОРАНТ „РАХАТ ТЕПЕ“

ул. „Д-р Стоян Чомаков“, 20

9.5 ХОСТЕЛ „ОЛД ПЛОВДИВ“

ул. „Четвърти януари“, 3

9.6 АНТИКВАРНО МАГАЗИНЧЕ

ул. „Съборна“

Маршрутът Тепетата като форми на градски живот запознава с начините на обитаване и ежедневно използване на тези уникални като природна даденост пространства. Интересна е логиката на застрояване, разнообразието на стиловете на живот и манталитети в зависимост от социалната йерархия, понятията за оцеляване или престижност на отделния човек, който изгражда тъканта на града. В този маршрут всеки може да намери свои места и пътеки и да стане съавтор на алтернативната карта. Пловдивските тепета са оформени от магмени скали предимно със сиенитов състав и са защитени природни феномени. Неясен е техният първоначален брой, но вследствие на човешка разрушителна дейност понастоящем са шест. Най-голямото разрушено тепе е Марково, което в продължение на близо 80 години от 20-и и началото на 21. в. е системно разрушавано за добив на павеа, за изграждане на архитектурно недомислени сгради като почти иронично носещия името МОЛ „Марково тепе“. Други известни, заличени от картата на Пловдив тепета са Каменица и Лаута.

АЛТЕРНАТИВНА КАРТА НА ПЛОВДИВ

Маршрут

ТЕПЕТАТА КАТО ФОРМИ НА ГРАДСКИ ЖИВОТ - ТРИХЪЛМИЕТО

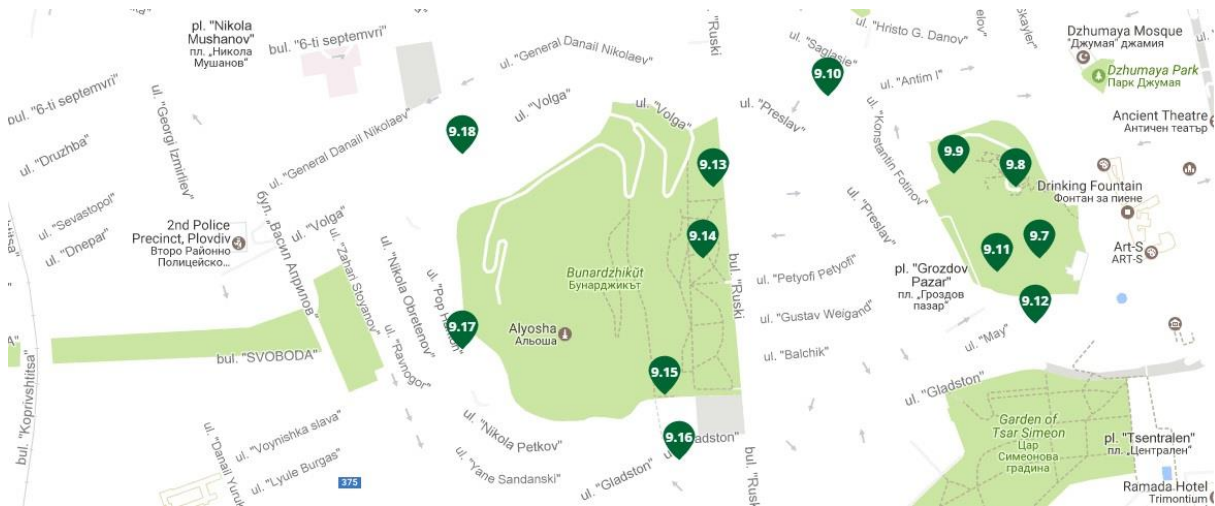
Трихълмие (Старият град). Под това наименование се обединяват трите най-популярни от туристическа гледна точка пловдивски тепета. Небет тепе, Таксим тепе и Джамбаз тепе със своите забележителни археологически артефакти (останки от тракийския град Евмолпия, римски крепостни стени, античен римски театър), с красивите възрожденски къщи и църкви, с романтичната атмосфера на калдъръмените улици са безспорен хит за всеки екскурзовод и за голямо количество пътеводители. В Алтернативната карта от 2013 г. в маршрутите „Религии“, „Баухаус“, „Соцът“ са отбелязани съществени за пловдивското културно, архитектурно и духовно наследство обекти в Стария град, останали встрани от официозното представяне на града. За нас остават значително по-предизвикателни неатракативните начини на живот в малките къщички с дворове и смокини, пазарът, уютните кафенета и непретенциозни кръчми, младежите от цял свят в хостелите, тайните пътеки и цялата непосредственост на неелитни антиквари или просто събирачи на живот (малкото невзрачно магазинче до стълбите на църквата „Св. Богородица“ на ул. „Съборна“). Извън официалните маршрути остават тесните улички от източната страна, непосредствено от Хаджи Хасан махала към Небет тепе (от площад „Шахбазян“) по улиците „Камчия“ и „Гривица“.

До 1989 г. Старият град е атрактивен център на пловдивската артистична бохема със съответните култови заведения като „Алафрангите“, „Тракийски стан“, „Пълдин“. Преходът след 1989 г. промени елитния начин на живот, постепенно значението на знаковите кръчми отпадна и се появиха нови частни зони, които, без да носят претенцията на старите, съвпадаха с освободения дух и любопитство на по-младите хора. Едни от първите заведения след 1989 г. бяха в бомбоубежища около Понеделник пазара и под къщата на Христо Г. Данов. Волното пиене на бири в откритите нерегламентирани градинки стана основата за появата на чаровната кръчма „Рахат тепе“ в градинката под археологическите разкопки на Небет тепе. Млади хора от цял свят заселиха сакрализираните пространства на древния град в хостелите, като най-прочутият сред тях - Old Plovdiv - води световни класации за най-добър хостел. Алтернативна карта на Пловдив насочва към зоните на непоказното ежедневие като пиенето на кафе и пиене в едно от най-старите кафенета, автентично изписано още от края на 19. в. - „Старинно“ - на площад „Възраждане“, в близост до Понеделник пазара. В близост е и до една от най-значимите постройки от края на 19. в. - училището „Маразлията“ (днес „Гео Милев“), построено през 1898 г. със средствата на видния български търговец Григорий Маразли, както и до труднодостъпната римска баня под бившето училище „Йоаким Груев“ на Понеделник пазара. Старият град, въпреки утвърдената си резерватна слава и преекспониране, носи все още чара на споделеното, сякаш извън времето живеене, радостта от обикновения живот, които е предизвикателно да се открият и споделят.

АЛТЕРНАТИВНА КАРТА НА ПЛОВДИВ

Маршрут ТЕПЕТА КАТО ФОРМИ НА ГРАДСКИ ЖИВОТ - САХАТ ТЕПЕ И БУНАРДЖИКА

ОБЕКТИ

9.7 РАДИО-ТВ КУЛА

Сахат Тепе

9.8 ЧАСОВНИКОВА КУЛА

Пловдив, Сахат Тепе

9.9 КЪЩА НА Д-Р МАРШ

ул. "Петко Ю. Тодоров", 27

9.10 КЪЩА НА УЛ.СЪГЛАСИЕ

ул. „Съгласие“

9.11 ЛЯТНО КИНО „ОРФЕЙ“

ул. „Тодор Каблешков“

9.12 РЕСТОРАНТ „ДАЯНА“

ул. „Княз Ал. Дондуков-Корсаков“, 4

9.13 РЕСТОРАНТ „МАЛЪК БУНАРДЖИК“

ул. „Волга“ 1

9.14 ЛЕТЕН ТЕАТЪР ПЛОВДИВ

парк Бунарджик

9.15 АКВЕДУКТИ

Бунарджика

9.16 ТЕНИС КЛУБ „АКАДЕМИК 83“

ул. „Никола Петков“, 4

9.17 КЪЩИ - БУНАРДЖИКА, ЗАПАДЕН СКЛОН

ул. „Никола Обретенов“ и ул. „Поп Харитон“

9.18 ГЛЕДКИ КЪМ БУНАРДЖИКА

Подстъп към ул. „Кап.Георги Цанев“, ул. „Скакавица“, ул. „Тибет“

Сахат тепе (Данов хълм) - името му на турски означава часовников хълм заради часовниковата кула, която се намира на върха му. Построена е в края на 16. и началото на 17. в. и е една от най-старите в европейската част на Османска Турция. На Сахат тепе е имало голяма евангелистка общност, която води началото си от американски мисионери през 1857 г.. Тук се намира една от най-големите евангелски църкви на Балканите, построена през 1901 г. (виж маршрут Религии), както и редица протестантски сгради с религиозен и благотворителен характер. Забележителна е каменната къща, подобна на замък, на протестантския мисионер д-р Джордж Марш, чието авторство се приписва на арх. Камен Петков. Сахат тепе е оазис в самия

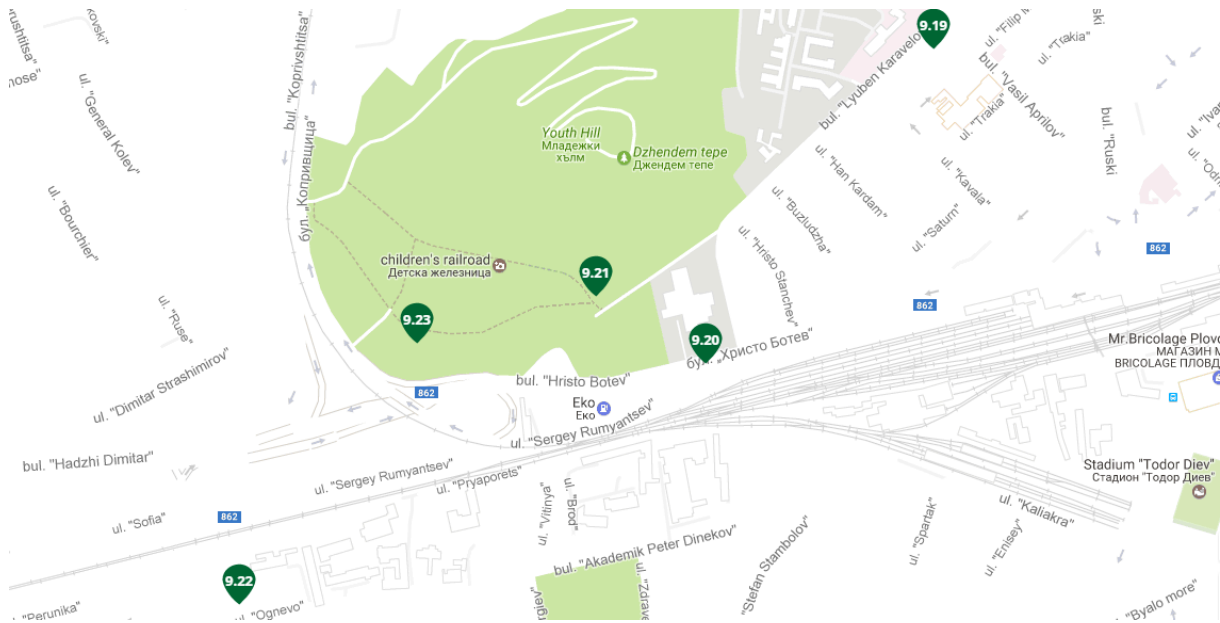
център на града със своята зеленина, спокойствие и белези на достолепно живеење на интелигентната, предприемчива и с изящен вкус част от пловдивското общество от началото на 20. век до днес. Тя е оставила своите следи в къщите, проектирани от архитектите Христо Пеев, Светослав Грозев, Камен Петков, главно по ул. „Антим I” (вж. маршрут Баухаус). В паметни плочи и наименования на улици е запазено присъствието на едни от най-видните политици, интелектуалци и радетели на съвременна България след 1878 г. като Захари Стоянов. Но на Сахат тепе, сред респектиращите и изящни сгради, има и малки къщички с градинки, по стръмните извивки в северната част към ул. „Хр. Г. Данов” още личат белезите на адвентистки молитвени домове, а по улиците „Съгласие”, „Цанко Церковски”, „Капитан Бурого” достолепните зидове и многопластовите постройки създават усещане за цитадели. В западната част е Лятно кино „Орфей”, построено в края на 50-те години на 20. в. и наскоро обновено. Принадлежащото му кафене, богатата кинопрограма, случващите се спектакли го правят актуално място за култура в центъра на Пловдив. А оттам водят диви и романтични пътеки към върха и Радиотелевизионната кула. Наред с природните си и архитектурни забележителности Сахат тепе създава атмосфера на загадъчност и със своите бомбуубежища, нефункциониращи, но прочути със заведенията в тях „Скалата” и „Даяна” на ул. „Княз Дондуков-Корсаков”.

Бунарджика (Хълм на освободителите) носи името си от турското наименование за кладенец (бунар) поради многобройните си водоизточници. В римско време е известен като „хълмът на Херкулес” заради статуята на езическия бог на върха. И до днес могат да се видят останки от древни чешми, водоскоци, забележителният Акведукт и езерото. Сегашният внушителен вид на Акведукта е от периода 1897-1902 г. На върха на Бунарджика са бъдещият политически спорове и страсти, както и артистични намеси, паметник на съветския войник Альоша, и паметникът на руските воители от Руско-турската война 1878-1879 г. Бунарджика е природен парк и любимо място за развлечение на пловдивчани още от първите десетилетия на 20. век. През 80-те години на 20. в. са разрушени прочутите ресторанти „Големият Бунарджик” и бюфетът в подножието на върха. Единственият, останал във времето, е ресторант „Малък Бунарджик” - на централната алея. Място, където могат все още да се намерят любимите на пловдивчани жабешки бутчета, да се усети интимната атмосфера на естествената зеленина и весели компании. Пак там, на централната алея, е емблематичният за любителите на естрадата Летен театър. Построен е през 1954 г. с 1888 места и близо половин век тук гастролират световноизвестни естрадни изпълнители и български любимци. Сега е в доста занемарено състояние, със слаба дейност. Едно от местата, които са важна част от славата и престижа на Бунарджика са тенискортовете на ул. „Гладстон” 70, близо до Професионалната гимназия по вътрешна архитектура и дървообработване (вж. маршрут Баухаус). Елитна зона от 80-те години на 20. в., сега въпреки добрите си дадености е занемарена. Това, което прави интересен Бунарджика като маршрут в алтернативната карта на Пловдив е и начинът, по който различни социални групи в продължение на повече от век го усвояват като свое жизнено пространство. В южната и западната част около улица „Никола Обретенов” все още могат да се видят махали с малки, набързо направени къщи, с патриархално общуване и аромат на домашни гозби. Това са домовете на български бежанци от Македония след Първата световна война, на засегнати от земетресението през 1928 г. жители, набързо направени обиталища, които съществуват вече век. Сред тях нелепо стърчат богаташки сгради на замогнали се граждани, които начупват пейзажа. От южната страна стръмни незначайни пътеки с кактуси отвеждат към върха и човек попада в неопределимо време и пространство. Там се намира и приказната къща на художника Атанас Хранов. В северната част е „кварталът на богатите”. Там около улица „Волга”, където са били турски гробища и турска махала, днес е зоната на социалния престиж със съответните архитектурни проявления. На улица „Волга” има и забележителни постройки в стил Баухаус, описани в едноименния маршрут. Парадоксално, но в северната част към ул. „Данаил Николаев” под впечатляващите нови постройки има и малки стръмни улици със стълби, чакъл и малки къщички с градинки - рязко спиране на времето по разнебитените улици „Кап. Георги Цанев”, „Тибет”, „Скакалица”.

АЛТЕРНАТИВНА КАРТА НА ПЛОВДИВ

Маршрут ТЕПЕТАТА КАТО ФОРМИ НА ГРАДСКИ ЖИВОТ - МЛАДЕЖКИ ХЪЛМ

ОБЕКТИ

9.19 РЕКТОРАТ НА УМБАЛ „СВ. ГЕОРГИ“

бул. „Васил Априлов“ и ул. „Любен Каравелов“

9.20 ФАКУЛТЕТ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА - ПЛОВДИВ

бул. „Христо Ботев“ 3

9.21 ДЕТСКА ЖЕЛЕЗНИЦА

Младежки хълм

9.22 РИМСКИ АКВЕДУКТ

ул. „Коматевско шосе“

9.23 ТЕНИС КЛУБ „ЖЕЛЕЗНИЧАР 1996“

бул. „Копривщица“, 3

Джендем тепе (Младежки хълм) се намира в западната част на града и е в близост до важни, свързващи града с други части на страната железопътни и автомобилни пътища. То е най-високото тепе, с 307 метра надморска височина, и е най-слабо застроено. Името му от турски се превежда като „адски хълм“, в древността е наричано Хълм на нимфите и дриадите, а през османския период е именувано Джин тепе (Хълм на духовете). Било е важен водоизточник, на върха му има изоставен водоем. В южната му страна, на Коматевско шосе може да се види внушителният римски Акведукт - водопроводната система на древния Филипополис. В периода след Руско-турската война от 1878 г., през 20-и и 21-ви век хълмът е застроен предимно със сгради с медицинска и обществена функция. В подножието на хълма от източната му страна днес се намира Ректоратът на Пловдивската медицинска академия и университетските клиники, както и студентският кампус. Първата сграда на болницата е построена през 1879 г. от червенокръстската организация „Св. Пантелеймон“. Ректоратът и клиниките и до днес внушават респект с достойната архитектура и излъчването на европейски университет от края на 19. в. В самия парк на Джендем тепе, в южната му част е внушителната съвременна сграда на Факултета по дентална медицина – добър пример за модерна и функционална архитектура. Джендем тепе е природно защитена територия и голям, добре поддържан парк с уникална растителност. Една от атракциите му е Детската железница, построена през 1979 г. и дълга 1090 м. Детски площадки, тенискортове и ресторант „Сентрал парк“ осигуряват забавленията в подножието.